

Nieuwe rekenmethode

Veel mensen zijn bekend met het vaststellen van de monetaire waarde van onroerend goed of het berekenen van schade aan schepen, ladingen, transporten of personen. Ze kunnen er zich wat bij voorstellen. Maar dat ook bomen waarde hebben die in geld is uit te drukken, realiseert niet iedereen zich. Toch hebben boomtaxateurs dagelijks met deze materie te maken.

HAROLD SCHOENMAKERS, NEDERLANDSE VERENIGING VAN TAXATEURS VAN BOMEN (NVTB)

Het taxeren van bomen gebeurt in een bepaalde volgorde: eerst wordt bepaald of de boom een economische waarde heeft, denk hierbij aan bomen op een kwekerij of fruitbomen. Is dit niet het geval, dan wordt beoordeeld of de beschadigde of gevelde boom reëel (lees: boom- en beheertechnisch verantwoord) vervangen kan worden door een redelijk vergelijkbare maat. Is ook dit niet mogelijk, dan resteert de rekenmethode. Daarmee wordt de monetaire waarde, de stichtingskosten van die boom op die plek, zo reëel mogelijk berekend en benaderd.

Van Raad naar Koch

Vóór 1 april 2005 werd de methode-Raad gebruikt. Door de toepassing van deze rekenmethode bereikte de waarde van dikke bomen soms erg hoge bedragen. De basis van die berekening is namelijk het oppervlak van de stamdoorsnede. Deze neemt exponentieel toe bij een toenemende stamdiameter. De dikte bepaalde bij de methode-Raad dus de waarde. Marktbreed was dan ook geconstateerd dat aan deze (inmiddels 30 jaar) oude methode te veel haken en

ogen zaten. Er waren (te) veel correcties nodig, de methode was op veel punten te abstract en met het oude rekenmodel waren zaken niet of moeilijk te herleiden. Kortom, er was behoefte om de methode ingrijpend aan te passen.

Vanaf 1 april 2005 is de methode-Raad dan ook vervangen door een nieuwe rekenmethode, die meer voldoet aan de eisen van deze tijd. Bij deze methode, opgesteld door de Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen (NVTB), is de kostprijs (de stichtingskosten) leidend. Deze nieuwe methode is mede gebaseerd op de Duitse methode-Koch, maar voor de Nederlandse 'markt/omstandigheden' aangepast, uitgebreid of juist ingekrompen. Met de herziene formule kan een taxateur de reële waarde van een boom in geld uitdrukken.

De technische commissie heeft twee jaar gesleuteld aan de nieuwe rekenmethode, die breed gedragen wordt door zowel de groene (lees: bomen)branche als de verzekeringswereld. De NVTB en de verzekeraars zijn continu met elkaar in gesprek. Hierdoor zullen er minder conflicten

Illegaal gevelde bomen: deze kon via de vervangingswaarde berekend worden.

over bijvoorbeeld uitkeringen door schade aan bomen ontstaan.

Aanzet tot een uniforme Europese boomwaardeberekening?

De nieuwe methode hanteert een aantal kenmerken van berekening die qua marktbenadering én qua juridische juistheid een breed draagvlak hebben. Bovendien sluit de nieuwe NVTB-rekenmethode goed aan bij de buitenlandse taxatiemethoden voor bomen. Dit biedt perspectief voor een uniforme Europese boomwaardeberekening. Deze zal in de komende jaren wellicht wekelijkheid gaan worden. Volgt na de gemeenschappelijke munt nu een gemeenschappelijke taxatiemethode voor bomen?

Criteria en waardeberekening

Standplaats, plantwijze, leeftijd, afschrijvingsfactoren, onderhoudsindicatie, conditie en levensverwachting, en herplantindicatie zijn bepalende criteria voor een boomtaxateur. Bij het taxeren van de monetaire boomwaarde volgens de NVTB-methode dient de taxateur zichzelf continu de vraag te stellen: 'Hoeveel zou het kosten om een vergelijkbare boom op

voor boomtaxatie

Forse wortelschade door graafwerkzaamheden bij een beuk.

Ook met lacbalsam 'verstopte' maaischades worden getaxeerd.

foto's: Harold Schoenmakers

een vergelijkbare locatie opnieuw te realiseren, naar huidige maatstaven en volgens het actuele prijsniveau? Hierdoor wordt het mogelijk de waarde van een boom in geld uit te drukken. Wel volgt natuurlijk direct een aantal 'deelvragen':

- Welke functie heeft de boom?
- Door welke boom kan die functie in vergelijkbare mate worden vervuld?
- Welke maat van de nieuw aan te planten boom is gebruikelijk en redelijk?
- Is er sprake van waardevermindering, bijvoorbeeld door schade, gebreken of ouderdomsafschrijving?

Er zijn een aantal strakkere criteria opgesteld, die het mogelijk maken om zorgvuldiger berekeningen te maken. De markt vraagt hier om, en dat is ook logisch. Bomen vertegenwoordigen vele waarden, niet alleen milieutechnische, ecologische of cultuurhistorische, maar ook een economische waarde. Zonder dat veel mensen zich dat realiseren, gaat het

ook bij taxeren en verzekeren van bomen vaak om grote bedragen. Dan is het van belang om een juridische en marktconforme berekening te kunnen maken. De nieuwe methode sluit goed aan bij wat er zich in het werkveld afspeelt.

Schadeberekening

De waarde van bomen verandert in de loop der jaren. Daarnaast kan risicoverandering van invloed zijn. Schade aan bomen kan door allerlei oorzaken ontstaan, zowel door de natuur als door invloeden van buitenaf. De kosten kunnen bij schade hoog oplopen. Ook hiervoor heeft de NVTB een methode van berekening opgesteld. Hierbij worden zes categorieën van schade/kosten onderscheiden:

- vervroegde uitval;
- verhoogd risico van uitval;
- boomwaardevermindering door functieverlies;
- directe behandelingskosten;
- verhoogde beheerkosten;
- eventuele bijkomende kosten.

Overigens komen boomtaxateurs behalve voor schades, ook in actie om preventieve waardebeoordelingen uit te voeren ter voorkoming van schade en schadeclaims. Door het vertegenwoordigen van een bepaalde waarde en functie wordt de boom een object waarmee partijen rekening moeten houden. Investeren in een taxatierapport voorkomt onnodige boomschade en schadeclaims. Het is kostenbesparend én beter voor de (mens en) natuur.

Taxateurs

Een onafhankelijk boomtaxateur is pas dan gedegen met zijn werk bezig, als hij of zij een combinatie bezit van vakkennis en de knowhow om gedetailleerde berekeningen te maken. Wilt u meer informatie? Bezoek dan de website www.boomtaxateur.nl of neem contact op met de NVTB, tel. 055 - 599 94 49. De richtlijnen NVTB, met daarin de rekenmethode, kunt u via de website bestellen of via info@boomtaxateur.nl.

Na de gemeenschappelijke munt een gemeenschappelijke taxatiemethode voor bomen?